

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:30 uur d.d. 10 mei – 10:30 uur d.d. 11 mei

5.1.2e Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Bewoners in instellingen voor gehandicapten Patiënten met niet-coronazorg die op een behandeling wachten Groeiende groep economische daklozen 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders Mensen die niet meer in het ov durven te reizen Sportbranche Burgemeesters en Veiligheidsregio's 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting

- In de media is vooral aandacht voor het 'corona-proof' maken van de sectoren die morgen weer open mogen, zoals de basisscholen, rijsscholen en kapperszaken. Ook is er aandacht voor het OV. Uit het EenVandaag Opiniepanel blijkt dat 48% van de mensen die voor de coronacrisis gebruik maakten van het OV, niet van plan is met het OV te reizen zodra het dragen van mondkapjes verplicht is. Angst dat andere mensen zich niet aan de maatregelen houden, worden genoemd als reden. Maar ook kiezen mensen ervoor om thuis te werken of ander vervoer te kiezen zoals auto of fiets.
- De situatie in het buitenland blijft belangrijk in de verslaglegging. Landen zoals Spanje, Italië en België hebben vanaf vandaag beperkingen ingetrokken die waren ingevoerd om verspreiding van het virus tegen te gaan. Tegelijkertijd komen er uit andere landen berichten over een toename in de besmettingsgevallen, of een stijging van de reproductiegraad. Dat laatste is het geval in Duitsland, kort nadat daar de coronaregels werden versoepeld. Daar klinkt nu kritiek dat de versoepeling 'veel te slecht was voorbereid'. In Azië ziet men het aantal besmettingen weer oplopen. Het 'schoolvoorbeeld' voor Europese landen: Zuid-Korea verscherpt de eerdere versoepelingen weer na nieuwe besmettingen in de stad Seoul.
- De Veiligheidsregio's kijken terug op een rustige Moederdag. In sommige winkelgebieden was het wel druk, maar minder dan op zaterdag en de regels werden goed nageleefd. Ook in de natuurgebieden was het niet druk, op enkele uitzonderingen na. Hubert Bruls (veiligheidsberaad) zegt dat we maandag een nieuwe fase in gaan. "Ik vertrouw erop dat we als samenleving deze volgende stap aan kunnen en dat we allemaal onze verantwoordelijkheid nemen." Inmiddels gebruiken gemeenten Breda en Tilburg technologieën (berichten via WhatsApp) waarin inwoners de drukte in de binnenstad kunnen zien om zo te bepalen of zij de stad wel of niet in kunnen.
- 34 clubs het in betaalde voetbal deden een oproep 'Achter elkaar, voor ons voetbal' aan hun achterban om in deze moeilijke tijden toch trouw te blijven aan de club. Volgens de Telegraaf heeft niemand erbij stil gestaan wat de financiële gevolgen zijn als er mogelijk een jaar geen publiek bij wedstrijden aanwezig is. Volgens sportmarketeer Bob van Oosterhout spelen spelers liever niet, dan voor een leeg stadion. Uit een enquête van Supporterscollectief Nederland blijkt dat de achterban er 'niks aan vindt zonder publiek'.
- Net als afgelopen zaterdag gaat veel aandacht uit naar waarschuwingen uit verschillende sectoren. Zo schrijft Jet Bussemaker (voorzitter van de Raad van Volksgezondheid en Samenleving): "Als we niks doen zorgt de coronacrisis voor veel meer daklozen". Bussemaker vreest dat de groeiende groep 'economische daklozen' die woonlasten niet meer kunnen betalen of geen betaalbare woning kunnen vinden.
- En de politie maakt zich zorgen vanwege een stijging van het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag, mensen zonder vaste verblijfplaats, jongeren, en ook vanwege meldingen over geluidshinder. "Agenten worden meer geconfronteerd met mensen die van zorg verstoken zijn geraakt, geen dagbesteding hebben, begeleiding ontberen. Ook zijn er mensen uit beeld, daarover zijn we bezorgd."
- In het Erasmus MC wordt gewerkt aan een wiskundig model dat berekent hoeveel schade een patiënt oploopt door uitstel van een operatie. Grofweg wordt er gekeken naar twee dingen: de verwachte levensduur en de kwaliteit van leven bij wel of niet behandelen. Bij het Erasmus MC verwachten ze dat de achterstand van ruim 5.000 operaties zeker een jaar duurt.
- In Nieuwsuur pleit Berthold Gersons (emeritus-hoogleraar psychiatrie) tot slot voor een meer prominenter rol voor rouwen tijdens deze coronatijd. In de Telegraaf komt een begrafenisondernemer aan het woord over hoe onpersoonlijk, kaal, eenzaam en kort een begravenis of crematie nu is.

Karakterisering berichtgeving

- Er lijkt meer ruimte te komen voor 'ander nieuws', naast de coronacrisis, in de journaals en ochtendkranten.
- De Volkskrant, NRC, AD en ND openen op de voorpagina met een stuk dat de scholen vandaag weer openen gaan. NRC: 'uit de lockdown. De scholen openen hun deuren.' AD besteedt verderop in de krant aandacht aan de vraag hoe besmettelijk kinderen zijn en er onder wetenschappers nog discussie over is.
- In de media is er aandacht voor het 'corona-proof' maken van de sectoren die morgen weer open mogen, zoals de basisscholen, de zwembaden of de rechtbanken.
- RTL Journaal opent het nieuws dat maandag de proef in 25 verpleeghuizen start om bezoek toe te staan.
- NU.nl en de Telegraaf besteden aandacht aan hoe je zelf een mondkapje maakt en hoe je deze correct gebruikt. Hierbij wordt, in sommige gevallen, ook verwezen naar de Rijksoverheid

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)*Slachtofferaantallen*

- Het aantal coronapatiënten op de intensive care is zondag gedaald naar 507. Dat zijn er 34 minder dan op zaterdag. Dat meldt het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). Voorzitter Ernst Kuipers Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ): "Met deze afname is de landelijke IC-bezetting nu op het normale niveau. Daarnaast zien we opnieuw een daling van het aantal Covid-opnames buiten de IC naar 1.054."
- In de Chinese stad Wuhan, is na meer dan een maand, een nieuwe besmetting met COVID-19 vastgesteld.
- In Seoul (Zuid-Korea) zijn de versoepelingen weer aangescherpt na een reeks nieuwe besmettingen. De besmettingshaard is een uitgaansgebied in de stad. De vrees is dat er een tweede coronagolf aan komt.

Scenario's

- Het Amsterdamse bedrijf Spektrax ontwikkelt een scanner en een chip, die het virus vrijwel meteen (binnen een minuut) zouden moeten ontdekken in een beetje slijmvlies. Het bedrijf hoopt over een paar weken een betrouwbare testmethode klaar te hebben, die ze in de komende maanden op de markt kunnen brengen.

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Op de social kanalen van minister De Jonge komen zorgen dat de bezoekenregeling en de pilot 'te streng' zouden zijn. Daarnaast geven mensen aan dat ze ook zonder klachten getest willen worden, omdat je "ook zonder klachten besmet kunt zijn".
- Op de corporate VWS-kanalen zorgen over schaarste van mondkapjes, de veiligheid van kappers, en onvoldoende beschermingsmiddelen voor verzorgingshuizen. Wederom veel verschillende, praktische vragen over de aangekondigde versoepelingen. Mensen willen informatie over hun specifieke situatie ('Mag dit?'). Daarnaast vragen over mondkapjes: 'Kun je medische mondkapjes ook zelf maken?'; 'Vanaf welke leeftijd zijn mondkapjes verplicht?'
- Op de social kanalen van minister Van Rijn komen onder meer opmerkingen binnen dat mensen willen dat sportscholen eerder open gaan.
- NU.nl schrijft hoe je zelf een mondkapje kunt maken en hoe je deze moet gebruiken. Hierbij gebruiken zij de instructies van de Rijksoverheid. Ook de Telegraaf plaatst instructies op haar website.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Verschillende verpleeghuizen maakten het mogelijk dat familieleden op Moederdag hun moeder toch konden zien, door bezoek mogelijk te maken in speciale containers.
- Maandag openen 25 verpleeghuizen, in elke GGD-regio één, hun deuren weer voor bezoek. In deze verpleeghuislocaties wordt onder strikte voorwaarden één vaste bezoeker per verpleeghuisbewoner toegestaan. Als de proef slaagt worden het uitgebreid naar andere verpleeghuizen, melden media feitelijk.
- Stichting IMtest geeft aan dat op basis van de eerste resultaten van een grote immuuntest in het Limburgse Kessel dat het percentage van mensen met antistoffen heel hoog is. Voorzitter Dorien van Doorn wil en kan het exacte percentage nog niet geven omdat pas 500 mensen uit de regio Peel en Maas zijn getest.
- Het Brabantse bedrijf Expandable Health-care levert sinds twee maanden tientallen zeecontainers met CT-scanners voor het opsporen van coronapatiënten. De Engelse gezondheidsdienst NHS maakt er o.a. gebruik van. Ook Nederlandse ziekenhuizen hebben scanners gekocht. Met de CT-scanners worden gedetailleerde foto's gemaakt van de longen om in een vroeg stadium een ontsteking op te sporen.
- KLM laat Reuters vandaag weten dat alle passagiers (vanaf 10 jaar) een mondkapje moeten dragen. De maatregel geldt tot 1 september.

Reguleren bezoekersstromen

- Gemeente Tilburg heeft dit weekend vier poorten in de binnenstad geplaatst met instrumenten die de drukte in het centrum meten. De gemeente gebruikt de cijfers om bezoekersstromen beter te reguleren en communiceert de drukte met een virtueel stoplicht op de website centeroftilburg.com, waarbij het groene licht wijst op de daluren en dus minder mensen in het centrum en het rode licht waarschuwt voor topdrukke.
- De druktemeter van gemeente Breda is de afgelopen dagen 3.000 keer geraadpleegd. Door een WhatsApp bericht te sturen weet de je of het 'licht' voor een bezoek aan het centrum op groen, oranje of rood staat. De gegevens komen o.a. van toezichthouders, camerabeelden en gegevens over drukte in parkeergarages.

Sport

- De meeste zwembaden zijn nog niet klaar om maandag open te gaan. Ze hebben meer tijd nodig om in overleg met gemeenten uit te zoeken hoe ze het protocol van de Vereniging Werkgevers in Zwembaden en Zwemscholen (WIZZ) kunnen navolgen. Zwembaden benoemen de problemen: niet alle zwembaden hebben dezelfde plattgrond en bij de een is 1,5 meter afstand houden makkelijker dan bij de ander. Daarnaast hebben zwembaden de afgelopen weken het water af laten koelen om energie te besparen. Niet alle baden bereiken de standaardtemperatuur van 28 graden op maandag.
- De internationale wielrenunie UCI is bang dat niet alle teams het einde van het seizoen gaan halen.
- De belangenbehartigers van de eredivisie en eerste divisie, de Eredivisie CV (ECV) en Coöperatie Eerste Divisie (CED) hebben zich aangesloten bij het overleg over de toekomst van het betaalde voetbal in coronatijd, tot stand gekomen op initiatief van spelersmakelaar Rob Jansen. Dat betekent dat inmiddels vrijwel alle partijen uit de sector gehoor hebben gegeven aan de oproep voor de bijeenkomst, die op 14 mei plaatsvindt.

Maatregelen in het buitenland

- De Belgische regering heeft besloten dat maandag onder bepaalde voorwaarden alle winkels weer open kunnen na bijna twee maanden sluiting. Belgen mogen vanaf zondag weer mensen thuis uitnodigen, maar niet meer dan vier. Deze mensen mogen overigens niet bij anderen op bezoek gaan.
- In Duitsland bepalen de deelstaten het liefst zelf het coronabeleid. Maandag gaan bijvoorbeeld alle winkels weer open. Ook cafés, restaurants en 'Biergärten' heropenen, maar kleine kroegen, clubs en discotheken blijven er over het algemeen nog dicht. In de aan Nederland grenzende deelstaten Noordrijn-Westfalen (NRW) normaliseert het onderwijs verder en wordt verblijf in vakantiecentra en op campings toegestaan.
- Frankrijk heft de strenge bepaling op dat mensen niet zonder een op schrift gesteld dringende reden de deur uit mogen (nu enkel nodig voor reizen verder dan 100 kilometer). Sporten en wandelen mag weer zonder beperking in tijd of plaats. De meeste winkels kunnen weer open. Maar in het noorden en noordoosten, inclusief Parijs, blijven meer beperkingen van kracht en gaan bijvoorbeeld parken niet open.
- De Spanje worden in veel provincies de maatregelen versoepeld, zoals het toestaan van bijeenkomsten van tien mensen plaatsvinden en heropening van terrassen, sportcentra, musea en de meeste winkels. Regio's rond Madrid, Barcelona en Valencia, een deel v.h. noordwesten en de Costa del Sol vallen daar niet onder.
- In het Verenigd Koninkrijk blijven de maatregelen geleidelijk versoepeld. Vanaf woensdag mogen mensen weer vaker naar buiten en wordt het toegestaan om ergens naar toe te staan en te sporten. Premier Johnson introduceert een nieuw waarschuwingssysteem. Het systeem draait om vijf fasen, die elk een eigen kleur hebben, en is gebaseerd op alarmfasen die eerder zijn ingevoerd om tegen terrorisme te waarschuwen.
- In Sint-Maarten gaan maandag veel bedrijven weer open, net als bouwplaatsen, financiële instellingen en crèches. Er gelden wel richtlijnen. Zo mogen veel dienstverleners alleen op afspraak werken en kunnen restaurants alleen eten bezorgen of laten afhalen. De avondklok blijft nog wel van kracht.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Volgen zij gedragsadviezen op?

- De HTM (openbaar vervoer regio Den Haag) zag dat het afgelopen weekend drukker was in trams en bussen dan de afgelopen week. De HTM heeft een aantal keer extra trams ingezet om passagiers beter te spreiden.
- De 25 veiligheidsregio's blikken terug op een rustige Moederdag. In sommige winkelgebieden was het wel druk, maar minder dan op zaterdag en de regels werden goed nageleefd. Ook in de natuurgebieden was het niet druk, op enkele uitzonderingen na. Daar zorgde de drukte echter niet voor problemen.

Betekenisgeving

Welke oproepen worden er gedaan?

- Jet Bussemaker (voorzitter van de Raad van Volksgezondheid en Samenleving) geeft in het tv-programma De Monitor aan: "Als we niks doen zorgt de coronacrisis voor veel meer daklozen". Nederland komt naar schatting zo'n 315.000 woningen tekort. Onder de woningzoekenden is een groeiende groep economische daklozen. De vrees is dat vooral deze groep verder zal toenemen door de coronacrisis. Het gaat om mensen zonder woning die vaak wel een baan hebben. Ook is er angst voor zzp'ers met weinig buffer die de woonlasten niet meer kunnen ophoesten of mensen die na een scheiding geen betaalbare woning kunnen vinden. Volgens Bussemaker redden we het niet met alleen een betere benutting van leegstaande panden. "Ook moeten gemeenten kijken of ze flexibele woningen kunnen neerzetten."
- De politie maakt zich zorgen vanwege een stijging van het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag, mensen zonder vaste verblijfplaats, en jongeren, en ook vanwege meldingen over geluidshinder. Dit blijkt uit cijfers van de politie, opgevraagd door NRC. Voor het eerst sinds de coronauitbraak is het aantal overlastmelding die de politie registreert, gestegen. "Agenten worden meer geconfronteerd met mensen die van zorg verstoken zijn geraakt, geen dagbesteding hebben, begeleiding ontberen", zegt een woordvoerder. "Ook zijn er mensen niet in beeld, daarover zijn we bezorgd."
- GroenLinks vindt dat we niet langer afhankelijk kunnen blijven van goodwill van een beperkt aantal farmaceutische multinationals. En pleit voor een systeem waarin niet de aandeelhouders maar de patiënten centraal staan door de volgende maatregelen op nationaal en Europees niveau door te voeren; 1) farmaceuten die verlenging willen aanvragen van hun monopolypositie moeten voortaan kunnen aantonen dat deze extra bescherming gerechtvaardigd is. 2) Er moet een groot Europees onderzoek komen voor de ontwikkeling van nieuwe medicijnen en vaccins. 3) Het moet makkelijker worden voor EU-landen om dwanglicenties in te zetten en 4) De belastingvoordelen voor farmaceutische bedrijven moet worden afgeschaft.

Sport

- De Nederlandse sportbonden voor honk- en softbal (KNSBS) en cricket (KNCB) vragen in een brandbrief de NOC*NSF om hulp. Beiden vrezen voor hun toekomst als de wedstrijden tot 1 september verboden zijn. Ze vrezen voor een grote leegloop bij de verenigingen en grote financiële problemen door het verlies aan contributie.
- Onder de titel 'Achter elkaar, voor ons voetbal' deden 34 clubs het in betaalde voetbal dit weekend een oproep aan hun achterban om in deze moeilijke tijden toch vooral trouw te blijven. Door de afgebroken competitie missen seizoenkaarthouders vier of vijf thuisduels. De clubs willen hen nu tegemoetkomen en hen verleiden om een nieuwe seizoenkaart aan te schaffen.
- In zijn vaste column in AD uit Willem van Hanegem kritiek op de uitspraken van minister De Jonge: "Minister Hugo de Jonge, het schijnt een Feyenoorder te zijn, roept in de maand dat clubs in het Nederlandse betaald voetbal proberen seizoenkaarten te verkopen en sponsors proberen te behouden, dat er pas weer publiek mag komen kijken als er een vaccin is. En vervolgens zegt hij erbij dat het nog best een paar jaar kan duren. Zo draai je de clubs echt de nek om."

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- In het Erasmus MC werkt hoofd-hals-chirurg Rob Baatenburg de Jong aan een wiskundig model, dat berekent hoeveel schade een patiënt oploopt door uitstel van een operatie. Deze formule is volgens hem eerlijker dan kijken naar leeftijd. Grofweg wordt er gekeken naar twee dingen: de verwachte levensduur en de kwaliteit van leven bij wel of niet behandelen. Hierbij is hulp ingeschakeld van diverse borgexperts, want voor elke patiënt is de kwaliteit van leven anders te benaderen. Ook wordt er gekeken naar psychische druk. Baatenburg de Jong verwacht dat de achterstand van vijfduizend operaties (bij het Erasmus MC) zeker een jaar duurt. Extra personeel inhuren is volgens hem niet realistisch door de kostenpost die het ziekenhuis heeft opgelopen doordat de poli's moesten worden gesloten.
- In Op1 wordt gesproken dat een tweede golf niet uitgesloten wordt, kijken naar de wijze waarop mensen zich nu lijken te gedragen. VVD-fractieleider Klaas Dijkhoff zegt hierop: "Een golf ja, maar is die te groot. Dan hebben we een groot probleem. (...) wat nooit overschreven mag worden is de ic-capaciteit." Daar zegt de fractieleider de grens te trekken. Viroloog Anne Wensing reageert: "(...) Als je nu opnieuw een golf krijgt zal dat met name voor de economie waanzinnig schadelijk zijn, zelfs al kunnen we dat in de zorg opvangen. We hebben het heel krap in de gezondheidszorg, krappere dan in andere landen. Ik vind dat we dat heel

duidelijk aan iedereen moeten vertellen. (...) goed uitleggen dat het voor hun eigen baan is, voor de gezondheid van hun eigen familieleden waarom we met z'n allen dit beleid moeten volgen."

- GGD-art Jeannine Hautvast geeft in een interview in de Volkskrant aan dat de GGD klaar staat om te testen en te waarschuwen. "Onze taak bereidt zich uit [...] Mensen zullen meer contacten gaan hebben, nu ze weer naar de kapper en de fysiotherapeut gaat. De scholen gaan weer open. We gaan meer testen. We hebben een uitgebreid team klaarstaan. Het is alleen lastig te voorspellen hoeveel onderzoeken er op ons af gaan komen. Hopelijk gaat het stapje voor stapje." Volgens Hautvast is het belangrijk dat de GGD's zicht houden op de verspreiding maar blijft het het belangrijkste dat mensen zich aan de maatregelen blijven houden.
- Directeur Rianne van Eijk van de instelling voor gehandicapten 's Heeren Loo Ermelo benoemt dat er veel morele dilemma's moeten worden gemaakt wanneer een bewoner corona of een -verdenking heeft. Zoals wie in quarantaine wordt geplaatst? Ze noemt de keuze zeer ingrijpend "wat doe je met iemand die een sterke coronaverdenking heeft? In quarantaine op de eigen kamer? Maar als dat een getraumatiseerde vluchteling is? Toch laten rondlopen in de woongroep?" Ook zouden sommige cliënten niet naar een ziekenhuis kunnen wanneer ze ziek worden. Zo zijn ze niet allemaal coöperatief genoeg om de opname en de revalidatie aan te kunnen. Over de bezoekersregeling zegt Van Eijk dat deze moet passen bij de gezondheid en kwetsbaarheid de cliënt. "Moet je ouders door een raam naar hun kind laten kijken? Er zijn bewoners die uit boosheid dwars door dat raam gaan. Daarnaast geeft Van Eijk aan dat het lastig is om te bepalen of een bewoner helemaal klachtenvrij is omdat hij of zij dit zelf vaak niet kan aangeven.
- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geeft aan niet te kunnen ingrijpen als werkgevers de temperatuur van hun werknemers meet, maar deze gegevens niet verwerkt. Privacyexperts zijn verontwaardigd over deze mededeling aangezien AP eerst nog waarschuwde met hoge boetes voor werkgevers die dat zouden doen.

Sport

- Sportmarketeer Bob van Oosterhout voorziet dat veel sponsors afhaken als stadions voorlopig leeg moeten blijven. En als spelers dadelijk nog maar de helft kunnen verdienen is Nederland zijn concurrentiepositie kwijt. "Spelers van Ajax en PSV zullen zeggen: dan ga ik toch maar naar de Bundesliga. De hele bedrijfstak gaat er zo aan". Het Utrechtse adviesbureau Hypercube pleit om het nieuwe seizoen van januari tot november te laten lopen. Van Oosterhout reageert hierop positief; spelers spelen liever niet, dan voor een leeg stadion. Ook uit een enquête van het Suppoorterscollectief Nederland blijkt dat de achterban aangeeft dat er zonder publiek niks aan is.
- Volgens de Telegraaf heeft niemand erbij stil gedaan dat er mogelijk een jaar geen publiek bij wedstrijden mag komen kijken. Financieel kan dat enorme schade gaan toebrengen aan de bedrijfstak. Recettes vormen in de regel een derde van de totale inkomsten. TV-gelden en sponsring zijn de andere twee bronnen.
- Klaas Dijkhoff geeft in Op1 aan dat hij vindt dat het betaald voetbal pas overheidssteun kan krijgen, als er een goed toekomstplan op tafel ligt. Dit zou er vooralsnog niet zijn. Louis van Gaal is het hiermee eens. Wel vraagt hij zich af wat voor bereik een plan heeft. Er zou dan wel een antwoord moeten komen vanuit de regering. Van Gaal wijst hierbij op het plan dat de sportscholen eerder hebben voorgelegd.
- Sportschoolketen 'Hart for Her' heeft als een van de weinige sportscholen in de branche begrip voor het besluit van het kabinet om de sportscholen voorlopig dicht te houden. "Zolang er onduidelijkheid is over de verspreiding van het virus, willen wij geen enkel risico lopen". Veel sportscholen snappen de maatregel niet en hebben in de afgelopen tijd aangegeven eerder te kunnen openen, met inachtneming van de richtlijnen.

Mondkapjes

- Ondernemers Fleur Bakker en Jaap Stelwagen, die binnenkort 1 miljoen mondkapjes in Nederland maakte mondkapjes leveren, spreken over de moeizame samenwerking met het Rijk, waaronder ministerie van VWS en Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH). 'Hoewel de fabriek meer dan een achtste van alle benodigde chirurgische mondkapjes voor de zorg kan leveren, heeft het ministerie van Volksgezondheid nauwelijks actie ondernomen om Bakker en Stelwagen te ondersteunen', aldus de Volkskrant. Er wordt geschreven dat er volgens het ministerie elke dag contact was, volgens Bakker en Stelwagen bleven concrete gesprekken uit. Toen het college van gemeente Arnhem op 23 april doorpakten, toonde Den Haag interesse en kunnen ze hoogstwaarschijnlijk leveren aan LCH. Een deal met het ministerie lijkt nu alsnog op handen. Bakker en Stelwagen begrijpen achteraf wel de terughoudendheid "ik denk dat ons aanbod te vroeg voor ze kwam".
- Nu het dragen van een mondkapje verplicht wordt in het openbaar vervoer, zien modeontwerpers een niche. Emily Hermans (modeontwerpers uit Eindhoven) denkt dat het mondkapje geen trend is: "Ik zie het als een blijvend verlengstuk van je garderobe". Ronald van der Kemp (modeontwerper) ziet dat anders, de mondkapjes die hij heeft ontworpen ziet hij als een eenmalige actie, een statement op de tijd waarin we

leven. Tot nu toe reageren luxe merken als Chanel en Louis Vuitton dat zij mondkapjes maken zonder logo. Analyst Cor Blankestijn denkt dat het mondkapjes met een logo negatieve associaties kunnen opleveren 'Het is te kort geleden dat in sommige gebieden veel mensen zijn overleden, Verdienen aan modieuze mondkapjes kan geïnterpreteerd worden als ongepast'.

Rouw in tijden van corona

- Berthold Gersons (emeritus hoogleraar psychiatrie) zegt in Nieuwsuur dat hij graag een meer prominente rol zou willen zien voor de rouw. "Wat mij opvalt is dat de emoties onderdrukt lijken. Je ziet eigenlijk heel weinig verdrietige mensen. Het komt ook omdat mensen elkaar niet meer mogen aanraken of dichtbij mogen komen." Gersons pleit om de ramp na de ramp goed te managen.
- In de Telegraaf komt een begrafenisondernemer aan het woord over hoe onpersoonlijk, kaal, eenzaam en kort een begrafenis of crematie in tijden van corona is. Ook delen nabestaanden hun verhaal.

Maatregelen in het buitenland

- Kritiek klinkt er op het Duitse beleid om te versoepelen nu het reproductiegetal van het virus 1,13 is. Karl Lauterbach (SPD-parlementariër en epidemioloog) vindt dat de versoepeling veel te slecht is voorbereid.

Trends in vertrouwen in de overheid

Opiniepeilingen

- Uit een peiling van EenVandaag onder bijna 23.500 leden van het Opiniepanel blijkt dat 48% van de mensen die voor de coronacrisis gebruik maakten van het ov, niet van plan is met het ov te reizen zodra het dragen van mondkapjes verplicht is. Veel gehoorde reacties is dat mensen het toch eng vinden om met het ov te reizen omdat mensen te dicht bij elkaar zitten. Mensen kiezen liever voor de auto of kunnen thuis werken. 43% van de ov-gebruikers zeggen dat ze wel weer in het openbaar vervoer zouden stappen als alle reizigers mond- en neusbescherming dragen. Velen willen alleen reizen met het ov als dit noodzakelijk is, zoals naar werk of school. 59% vinden de mondkapjesverplichting in het ov een goed besluit 22% vindt het een slechte zaak, 19% weet het niet. Mede omdat er meerdere berichten zijn geweest over schijnveiligheid bij het dragen van een mondkapje. 31% vindt het nog onduidelijk wat een goed mondkapje is en waar zij deze kunnen aanschaffen. 39% is bang besmet te raken en 45% is bang dat andere passagiers zich niet houden aan de maatregelen.
- Door de coronacrisis is het consumentenvertrouwen in Nederland verder weggezakt. Dat wijst een tweede meting over de maand april van het CBS uit. April is de eerste volle maand waarin maatregelen tegen het coronavirus van kracht waren. De graadmeter van het statistiekbureau voor het consumentenvertrouwen zakt in april naar een stand van -27. Bij de eerdere meting werd een stand van -22 gemeten. De daling tussen maart, toen een niveau van -2 werd gemeten en april was daarmee nog sterker. Evengoed is nog geen sprake van de laagste stand ooit. Die werd in 2013 bereikt met -41.

Taal van de straat

- In EenVandaag wordt genoemd dat er angst is voor de '1,5 meter ego's': mensen die zich niet aan de maatregelen houden in o.a. het openbaar vervoer.